

Trygghet och säkerhet

Skydd mot olyckor

Krishantering

Internt skydd

Lokalt brottsförebyggande arbete

Fastställd av kommunstyrelsen 2008-05-14 § 168

Inledning

Kommunen har ett säkerhetsansvar, dels i bedrivandet av den egna verksamheten, dels i samordningen av arbetet med skydd och säkerhet inom det geografiska området Jönköpings kommun. Kommunledningen har det yttersta ansvaret för säkerhetsarbetet.

Säkerhetsområdet styrs av en samling överlappande lagstiftningar, försäkringskrav och kommunens egna ambitioner. Med införandet av *Lag (2003:778) om skydd mot olyckor* samt det nya krishanteringssystemet, reglerat i *Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*, har behovet av att samordna olika satsningar och områden inom kommunen med varandra ökat. Även det interna skyddet och kommunens brottsförebyggande arbete har klara kopplingar till varandra och de möjliga synergieffekterna är uppenbara. För att uppnå synergi, undvika dubbelarbete och på ett så effektivt sätt som möjligt skapa bästa möjliga säkerhet i kommunen så krävs dock en tydlig samordning.

Sedan något år tillbaka samordnar räddningstjänsten och stadskontoret, på kommunledningens uppdrag, arbetet med skydd och säkerhet i kommunen. Detta dokument syftar till att beskriva och stadfästa det arbetsätt som vuxit fram.

Inriktningsmål

För det samlade säkerhetsarbetet gäller följande inriktningsmål. Syftet med inriktningsmålen är att tydliggöra de värderingar som skall ligga till grund för verksamhetens bedrivande. Inriktningsmålen kompletteras med mer konkreta mål för vilket resultat kommunen avser att uppnå i respektive sakområdes styrdokument.

1. I Jönköpings kommun skall alla ha en trygg och säker miljö. Brand- och olycksriskerna samt utsatthet för brott skall fortlöpande minskas, särskilt beträffande skador på människor, miljö och oersättlig egendom. Detta skall uppnås genom samarbete mellan kommunens förvaltningar och mellan kommunen och andra aktörer.
2. Inom kommunens egna verksamheter har varje förvaltning huvudansvaret för säkerheten inom sitt verksamhetsområde och skall därvid tillse säkerheten för de anställda, andra som omfattas av verksamheten, miljön och kommunens egendom. Dessutom skall kommunen arbeta med riskspridning, bland annat genom försäkringar, i de fall potentiella skador inte är acceptabla.
3. Den gemensamma strategin för allt säkerhetsarbete syftar till att i första hand genom förhindrande åtgärder verka för att olyckor och brott inte skall inträffa, i andra hand genom skadeförebyggande åtgärder vidtagna i förväg begränsa skadorna. När nödlägen väl inträffar skall ett snabbt och effektivt ingripande ske för att begränsa konsekvenserna.
4. Kommunen ska planera för ett säkert och robust samhälle genom att ta beredskapshänsyn i samhällsplaneringen. Dessutom skall kommunen planera för och vidta de åtgärder som före, under eller efter en olycka eller kris behöver vidtas för att skapa en trygg och säker kommun i såväl fred som under höjd beredskap.
5. Kommunen skall utgå från den enskildes behov vid allt säkerhetsarbete. Den enskildes eget ansvar skall tydliggöras.
6. Kommunens säkerhetsarbete skall bedrivas systematiskt. Mål som sätts upp skall vara uppföljningsbara. Stor vikt skall läggas på utredning, analys, uppföljning och utvärdering.
7. Kommunen skall ta initiativet till och leda samverkan med andra aktörer.

Säkerhetsarbetets olika områden

Kommunen har valt att dela upp säkerhetsarbetet i fyra olika områden. Främst är det olika lagstiftningar och ansvarsprinciper som styr hur området delats in. Inom områdena Skydd mot olyckor, Krishantering och Lokala brottsförebyggande arbete behandlas kommunen som geografiskt område. För Internt skydd behandlas kommunen som verksamhetsutövare. Nedan följer en beskrivning av områdena samt vilka styrdokument som finns antagna.

Skydd mot olyckor

Arbetet med skydd mot olyckor i kommunen sker dels direkt till följd av krav i *Lag (2003:778) om skydd mot olyckor* och dels som integrerat arbete inom olika verksamhetsområden. Kommunen har ett ansvar dels för sin egen verksamhet men även för att samordna säkerhetsarbetet i det geografiska området Jönköpings kommun. Verksamheten kan beskrivas i olika teman:

- Brandskydd
- Trafiksäkerhet
- Vattensäkerhet
- Riskhänsyn i fysisk planering
- Fallprevention
- Suicidprevention
- Räddningsinsats

Verksamheten bedrivs främst inom förvaltningen Räddningstjänsten som har skydd mot olyckor som kärnverksamhet. Även andra förvaltningar deltar och ansvarar för delar av verksamhetsområdet, bl.a. trafiksäkerhet och riskhänsyn i samhällsplaneringen som sorterar under Stadsbyggnadskontoret samt fallprevention som främst bedrivs inom Socialförvaltningen i samverkan med Landstinget.

Kommunfullmäktige fattade beslut om Handlingsprogram för skydd mot olyckor i april 2005. Handlingsprogrammet beslutas i varje mandatperiod.

Krishantering

Inom området Krishantering ryms frågor som handlar om kommunens arbete utifrån *Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*. Här hanteras till exempel frågor som rör kommunens planläggning för hur arbetet med kriser ska organiseras samt hur kommuninvånarna kan förbereda sig inför krissituationer av olika slag. Inom området hanteras också frågor om höjd beredskap. Krishantering hanteras för kommunen som organisation men också för det geografiska området Jönköpings kommun.

I juni 2006 antog kommunfullmäktige ett handlingsprogram för extraordinära händelser. Handlingsprogrammet beslutas i varje mandatperiod.

Internt skydd

Inom området Internt skydd hanteras kommunens interna risker. Skyddet omfattar den kommunala verksamheten med dess egendom, utrustning och personella resurser. Ansvar för skyddet åligger varje nämnd och förvaltning. En central funktion som samordnar och handhar kommunens försäkringsfrågor finns på stadskontoret. Till funktionen finns Säkerhetsrådet kopplat.

Ett beslut i kommunstyrelsen från 1989-11-08 ligger till grund för konstruktionen.

Lokal brottsförebyggande arbete

Kommunens lokala brottsförebyggande råd (LBRÅ) består av företrädare för polisen och olika kommunala verksamheter. Rådet har som huvudsaklig uppgift att motverka skadegörelse och brott bland barn och unga. Rådet ska också i bred samverkan med berörda aktörer i samhället samordna och utveckla det trygghetsskapande arbetet på kort och lång sikt.

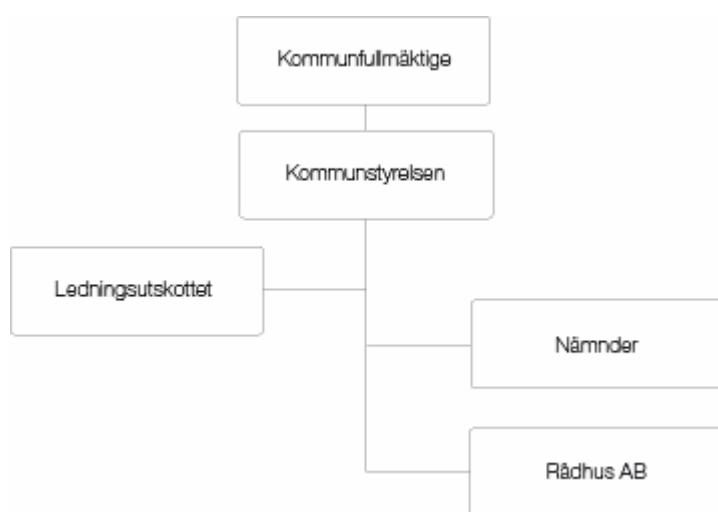
LBRÅ inrättades av efter ett beslut i Kommunfullmäktige 2001-02-22.

Styrning av verksamheten

Varje nämnd och bolag är ansvarig för säkerheten inom sitt verksamhetsområde och respektive förvaltnings- och bolagschef svarar för att beslutade styrdokumentet och gällande lagstiftning efterlevs. Säkerhetsfrågorna styrs och finansieras helt i enlighet med ordinarie styrmodell i kommunen.

Kommunfullmäktige fattar beslut om kommunövergripande styrdokument och handlingsprogram. Respektive nämnd och bolag följer upp sitt säkerhetsarbete inom ordinarie uppföljningssystem. SMOKI-funktionen sammanställer årligen ett samlat säkerhetsboksutslut som redovisas i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Ledningsstrukturen för frågor rörande trygghet och säkerhet

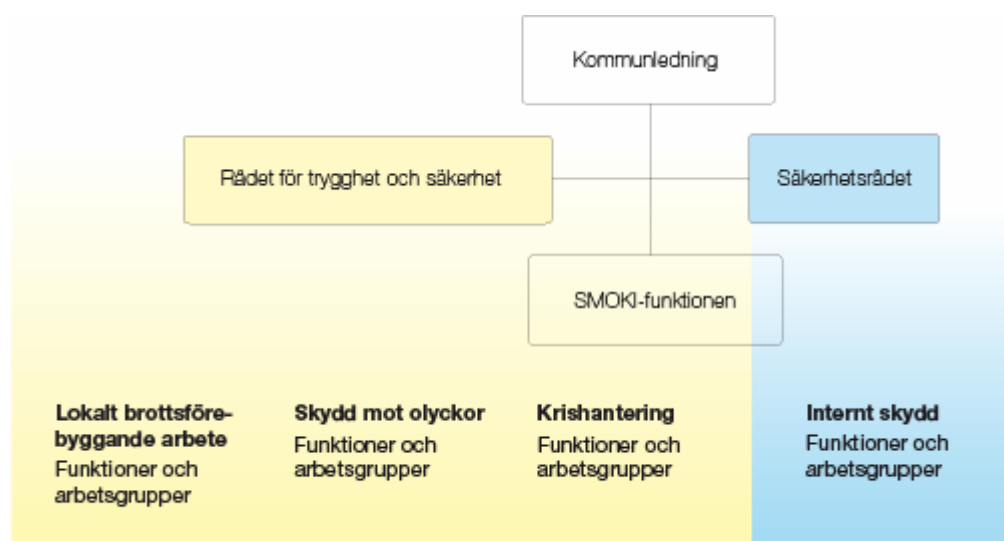
Samordning av verksamheten

Samordning av säkerhetsarbetet är mer komplex och kräver en tydlig struktur. Grundprincipen är att samordningsansvaret ligger på kommunstyrelsen och ledningsutskottet. Till ledningsutskottet finns två råd knutna:

- Rådet för trygghet och säkerhet där representation finns från kommunledning, för verksamheten betydande förvaltningar, samverkande myndigheter och organisationer finns representerade. Rådet fungerar som lokalt krishanteringsråd, referensgrupp för skydd mot olyckor och som styrgrupp för det brottsförebyggande arbetet.
- Säkerhetsrådet där kommunens interna skyddsfrågor (bl.a. försäkringsfrågor) bereds.

På uppdrag av ledningsutskottet samordnar SMOKI-funktionen, med tjänstemän från räddningstjänsten och stadskontoret, löpande de olika sakområdena och dess underliggande arbetsgrupper (som hanterar specifika områden som t.ex. trafiksäkerhet och vattensäkerhet) och funktioner med varandra. Ansvaret för arbetsgrupper och funktioner finns på olika förvaltningar.

Hur samordningen kan se ut för frågor rörande skydd och säkerhet

Uppföljning och utvärdering

Hela kommunens verksamhet inom säkerhetsområdet sammanfattas årligen i ett säkerhetsbokslut som SMOKI-funktionen lägger fram till kommunstyrelsen. Bokslutet som omfattar skadeutfall, verksamhetsmått och måluppfyllnad informeras i fullmäktige. Förutom det sammanfattande bokslutet följs varje område upp mer i detalj, bl.a. i förvaltningarnas olika verksamhetsberättelser. Räddningstjänsten gör analyser av risk och hotbild med olika periodicitet.

De olika områdenas handlingsprogram beslutas varje mandatperiod. En mer genomgående utvärdering av hur säkerhetsarbetet har bedrivits och varför olika resultat har uppkommit görs inför handlingsprogramsarbetet inom de olika områdena.

Underliggande styrdokument

Dokumenterna finns tillsammans med huvuddokumentet på www.jonkoping.se under rubriken "Skydd och säkerhet".

Skydd mot olyckor

Handlingsprogram enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor. KF 2004

Tillsynsplan. STBN årligen

Trafiksäkerhetsplan. STBN 2008

Krishantering

Handlingsprogram för extraordinära händelser. KF 2005

Internt skydd

Policy för riskhantering. Fastställd av kommunfullmäktige 1989-11-23, samt

Riktlinjer för säkerhetsarbetet. Fastställt av kommunstyrelsen 1996-05-14, § 169

Lokalt brottsförebyggande arbete

Inrättande av ett brottsförebyggande råd i Jönköpings kommun 2001-02-22, § 40

